
Kadernota 2020

INHOUD

Inleiding	4
Hoofdstuk 1: Financieel vertrekpunt	6
Hoofdstuk 2: Ruimtescheppende maatregelen	9
Inleiding	9
Tabel Ruimtescheppende maatregelen	9
Hoofdstuk 3: Beleidsvoornemens en ontwikkelingen per begrotingsprogramma	11
3.1 Programma 1: Bestuur en burger	12
3.2 Programma 2: Veiligheid	15
3.3 Programma 3: Openbare Ruimte	18
3.4 Programma 4: Economische Zaken Recreatie en Toerisme	20
3.5 Programma 5: Sociaal Domein	22
3.6 Programma 6: Natuur en Milieu	24
3.7 Programma 7: Ruimtelijke Ontwikkeling	26
Hoofdstuk 4: Overige Onderwerpen	30
Hoofdstuk 5: Technische kaders	32

Inleiding

De Kadernota 2020 is het instrument van de gemeenteraad om het college van Burgemeester en Wethouders richting mee te geven in de uitvoering van haar beleid.

Naast het Bestuursakkoord 2018 – 2022 geeft deze Kadernota ook uitwerking aan twee door de gemeenteraad aangedragen thema's:

- Stimuleren groei van het inwoneraantal (uitgewerkt in programma 8 bij woningbouw);
- Omgaan met de gevolgen van de toenemende vergrijzing (uitgewerkt in programma 5).

Deze thema's zijn ook getoetst bij het Burgerpanel.

Burgerpanel Wijdemeren

48% vindt dat de gemeente meer moet doen om woningbouw te stimuleren

48% vindt dat nieuwbouw moet plaatsvinden binnen de bebouwde kom.

45% vindt dat dat juist aan de rand van de bebouwde kom moet gebeuren.

25% vindt het bouwen van seniorenflats het belangrijkste initiatief voor ouderen

Vier op de tien respondenten (39%) is van mening dat voorzieningen voor ouderen betaalbaar blijven als zij ook bewegingsadvies en gerichte training krijgen zodat ze langer bepaalde handelingen zelf kunnen uitvoeren.

Hoe zorgen we voor voldoende woningen voor jongeren en jonge gezinnen?

- Bouwen seniorenflats (27%)
- Realiseren betaalbare koopwoningen (24%)
- Realiseren sociale huurwoningen (14%)

Hoe blijft Wijdemeren aantrekkelijk voor jongeren en jonge gezinnen?

- Groen behouden (22%)
- Voldoende recreatiemogelijkheden (20%)
- (Buiten)ruimte creëren voor ontmoeting (11%)

Naast het beleidsmatig kader voor de programmabegroting, geeft de Kadernota ook het financieel kader aan voor de programmabegroting. Het financieel kader wordt bepaald door:

- Het begrotingssaldo uit de meerjarenbegroting 2019 – 2022;
- Raadsbesluiten met financiële gevolgen;
- De ontwikkeling van de algemene uitkering (accres);
- Inzet van reserves;
- Autonome ontwikkelingen (loon- en prijspeil, bijdragen verbonden partijen);
- Nieuw beleid;
- Aanpassing exploitatiebegroting.

Deze Kadernota geeft per programma inzicht in de belangrijkste beleidsontwikkelingen en beleidstoevoegingen. De beleidsontwikkelingen hebben een financiële vertaling in de programmabegroting. De financiële vertaling van de beleidstoevoegingen zijn te vinden in deze Kadernota.

In de groene kaders is de aanvullende informatie vanuit het burgerpanel te vinden. Deze informatie zal bij het opstellen van de programmabegroting verder worden benut. Het gehele rapport van de peiling is als bijlage bijgevoegd.

Er zijn onzekerheden ten aanzien van het financiële beeld. Dit heeft te maken met ontwikkelingen in het gemeentefonds (accres op basis van rijksuitgaven, mogelijk extra middelen voor de Jeugdhulp), ontwikkelingen binnen het Sociaal Domein (gevolgen invoering abonnementstarief Wmo, toename van de kosten voor de jeugdhulp, nieuwe taken op het gebied van inburgering), de invoering van de Omgevingswet alsmede macro economische ontwikkelingen (gevolgen van de Brexit, koopkrachtontwikkelingen en spanningen op de arbeidsmarkt).

Hoofdstuk 1: Financieel vertrekpunt

bedragen x € 1.000

Financieel vertrekpunt		2020		2021		2022		2023	
		inciden- teel	structu- reel	inciden- teel	structu- reel	inciden- teel	structu- reel	inciden- teel	structu- reel
Begrotingsresultaat MJB 2019	voordeel	0	14	0	97	0	2		2
Autonome ontwikkelingen	voordeel		183		201		306		506
Afbouw ruimte BTW-compensatiefonds	nadeel		-100		-100		-100		-100
Begrotingsresultaat Kadernota 2020		0	97	0	198	0	208	0	408
Totaal begrotingsresultaat		97		198		208		408	

Programmabegroting 2019: 2020-2022

Het uitgangspunt voor de programmabegroting 2020 is de meerjarenbegroting 2019-2022 uit de programmabegroting 2019; de bovenste regel sluit aan met tabel 1.3 op bladzijde 5 uit de programmabegroting 2019. Het incidenteel en structureel begrotingsresultaat vormen tezamen het totaal begrotingsresultaat.

Structureel en incidenteel begrotingsresultaat

Het onderscheid in incidenteel en structureel is van belang voor de beoordeling of de begroting structureel in evenwicht is. Een structureel evenwicht wil zeggen dat de structurele inkomsten van de gemeente minimaal gelijk zijn aan de structurele uitgaven. Er is dan sprake van een houdbare begroting; de gemeente kan ook op de lange termijn uitgaven betalen omdat structurele uitgaven niet met incidentele baten worden gedekt.

Afbouw ruimte BTW-compensatiefonds

Tot en met 2018 werd in de prognose van de algemene uitkering van het gemeentefonds rekening gehouden met een teruggave uit het btw-compensatiefonds. Deze teruggave is gebaseerd op het niet behalen van het plafond van het btw-compensatiefonds door alle gemeenten gezamenlijk. Het ministerie van BZK heeft in 2018 voor het laatst een prognose afgegeven voor teruggave uit het btw-compensatiefonds en heeft deze teruggave niet langer meegerekend met de algemene uitkering. Voor de periode 2019-2022 heeft Wijdemeren daarom het verwachte bedrag voor 2019 bevroren en doorgetrokken naar de periode 2020-2022. Er is, door de toegenomen investeringen door gemeenten na afloop van de economische crisis, sprake van een sterk dalende trend in de ruimte onder het BCF-plafond (gemeenten compenseren gezamenlijk een steeds hoger bedrag aan BTW). Daarom is het raadzaam om de stelpost voor ruimte van het BTW-compensatiefonds af te bouwen en dus rekening te houden met minder teruggaaf van het restant van het compensatiefonds. Daarom wordt de stelpost voor ruimte BTW-compensatiefonds afgebouwd van € 471.000 naar € 371.000.

Autonome ontwikkelingen

bedragen x € 1.000

Autonome ontwikkelingen		2020		2021		2022	
		inciden- teel	structu- reel	inciden- teel	structu- reel	inciden- teel	structu- reel
Algemene uitkering	voordeel		87		105		210
Gastheerschap Belastingen	nadeel		-97		-97		-97
Stijging pensioenpremie	nadeel		-174		-174		-174
Hogere vrijval reserve rationeel wegbeheer	voordeel		450		450		450
Gemeenschappelijke regelingen: extra verhoging	nadeel		-84		-84		-84
Totaal autonome ontwikkelingen	voordeel		183		201		306

Algemene uitkering

bedragen x € 1.000

Algemene uitkering		2020		2021		2022	
		inciden- teel	structu- reel	inciden- teel	structu- reel	inciden- teel	structu- reel
Septembercirculaire 2018	nadeel		-39		-95		-64
Decembercirculaire 2018	voordeel		21		21		21
Bijraming budgetten in verband met taakmutaties	nadeel		-60		-61		-62
Aanpassing prijspeil (stelposten)	voordeel		75		150		225
Toename algemene uitkering door inwoneraantal	voordeel		90		90		90
Totaal algemene uitkering	voordeel		87		105		210

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Volgens het systeem van 'samen de trap op en samen de trap af' hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van het gemeentefonds. De jaarlijkse voeding van het gemeentefonds (positief of negatief) wordt het accres genoemd en wordt uitgedrukt in een percentage. De septembercirculaire 2018 betekende een neerwaartse bijstelling; deze wordt vooral veroorzaakt doordat het Rijk in 2018 minder heeft uitgegeven dan geraamd. Verder is in latere jaren sprake van een daling van de geraamde uitgaven van het Rijk door een lagere loon- en prijsontwikkeling dan eerder geraamd. Omdat de septembercirculaire is verschenen na het opstellen van de programmabegroting 2019 verwerken we de financiële gevolgen bij de Kadernota 2020. Dit geldt ook voor de gevolgen van de decembercirculaire 2018. De decembercirculaire is geen bijstelmoment voor het accres. Deze circulaire is met name bedoeld voor de afwikkeling van de laatste zaken van het uitkeringsjaar 2018. De financiële gevolgen van de decembercirculaire 2018 voor de jaarschijven 2020-2022 zijn dan ook gering. In de september- en decembercirculaire 2018 zijn geoordeelde middelen opgenomen voor rijksvaccinaties en combinatiefuncties/buurtsportcoaches. Om te voorkomen dat de neerwaartse bijstelling van het accres en de uitkeringsfactor het begrotingsresultaat verslechtert, is besloten om de stelposten voor prijsstijging te verlagen. Dit is ook in lijn met het accres, die lager is door een lagere verwachting van de prijsstijging. De toename van het inwoneraantal van de gemeente Wijdemeren compenseert het effect van de dalende uitkeringsfactor. Als landelijk het aantal inwoners stijgt, en een gemeente heeft geen stijging van het inwoneraantal, dan daalt het aandeel dat die de gemeente uit de gelijk blijvende algemene uitkering krijgt.

Gastheerschap Belastingen

Conform het raadsbesluit van december 2018 worden de extra structurele kosten van het gastheerschap Belastingen van € 96.500 verwerkt in de Kadernota 2020 voor de jaarschijf 2020 en verder.

Hogere onttrekking reserve Rationeel Wegbeheer

Eind 2017 is door een extern adviesbureau een nieuwe meerjarenplanning gemaakt voor infrastructurele werkzaamheden aan de wegen. De financiële gevolgen hiervan zijn echter niet volledig meegenomen in de programmabegroting 2019 en verder. Er is namelijk geen rekening gehouden met de vrijval van de reserve Rationeel Wegbeheer voor de kapitaallasten van investeringen die vóór 2017 waren gerealiseerd. Door hier in de jaarrekening 2018, de lopende begroting (2019) en de begroting 2020 en verder wel rekening mee te houden ontstaat er een structureel voordeel in de exploitatie van € 450.000

Gemeenschappelijke regelingen

De totale bijdrage aan de gemeenschappelijke regelingen is met 4,4% gestegen ten opzichte van de begroting 2019. Dit is 2,4% meer dan waarmee in de meerjarenraming in de begroting 2019 voor de jaarschijf 2020 rekening was gehouden. Hierdoor wordt een relatief groter beslag gelegd op de algemene middelen door de gemeenschappelijke regelingen.

In de zienswijzen op de ontwerp-begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen wordt hierop ingegaan. Omdat de zienswijzen niet tot een verwerking in de programmabegroting 2020 van de betreffende verbonden partijen hoeven te leiden houden we rekening met de bijdragen zoals deze zijn gepresenteerd in de ontwerp-begrotingen 2020 van de gemeenschappelijke regelingen.

Stijging pensioenpremie

Met ingang van 1 januari 2019 zijn de pensioenpremies verhoogd. ABP heeft de premie voor het ouderdoms- en nabestaandenpensioen voor 2019 vastgesteld op 24,9%. Bij het opstellen van de kaderbrief 2020 was de verwachting nog 25,1%. De premie in 2018 was 22,9%. De werkgever betaalt 70% van deze premie en de werknemer 30%. De structurele financiële effecten van deze stijging zijn verwerkt in de programmabegroting 2020-2023.

Hoofdstuk 2: Ruimtescheppende maatregelen

Inleiding

In hoofdstuk 3 staan alle ingediende beleidstoevoegingen. Afhankelijk van de wens om nieuw beleid toe te voegen zal de lijst ruimtescheppende maatregelen korter of langer moeten worden.

Tabel Ruimtescheppende maatregelen

#	Ruimtescheppende maatregelen	bedragen x € 1.000			
		2020	2021	2022	2023
1.	begrotingsresultaat	97	198	208	408
2.	reserve Recreatie en Toerisme	50	50	50	
3.	reserve Verkeer		25	25	25
4.	reserve Speeltoestellen	26	26	26	26
5.	reserve Rationeel Wegbeheer	15	15	15	
6.	voorziening Bestemmingsplannen	50	50	50	50
7.	strategisch adviseur naar 1 gemeente laten vervallen	50	50	50	50
8.	sociaal domein: diverse aframingen	155	205	205	205
	vrije ruimte voor beleidstoevoegingen	443	619	629	764

In de bijlage is een doorkijk van de reserves en voorzieningen opgenomen. Mogelijk bieden de reserves en voorzieningen meer ruimte om vrij te laten vallen.

Inzet reserves

2. Reserve Recreatie en Toerisme. De jaarlijkse toevoeging hebben we geraamd, maar er wordt jaarlijks voor € 10.000 aan onttrekkingen geraamd. De jaarlijkse toevoeging geeft daarom de komende jaren ruimte om een bedrag van € 50.000 te onttrekken. Dit wegen wij af tegen de investeringen in Recreatie & Toerisme via de middelen van het Gebiedsakkoord in dezelfde periode.

3. Voor de reserve Verkeer staat jaarlijks € 25.000 als toevoeging geraamd. Er is geen onttrekking geraamd. Er is geen reden om met deze reserve te sparen en daarom stellen we voor om vanaf 2021 een jaarlijkse onttrekking van € 25.000 te ramen.

4. De raad heeft via de kadernota en begroting 2018, op basis van het door de raad in december 2017 vastgestelde "uitvoeringsplan Spelen", besloten jaarlijks € 51.000 aan de reserve Speeltoestellen toe te voegen. Dit om de investeringen in de toekomst op dit taakveld van voldoende dekking te voorzien, na de grootschalige vervanging speelterreinen en toestellen in de jaren 2017-2020. Een halvering van deze jaarlijkse toevoeging per 2020 heeft als consequentie dat in de toekomst (naar verwachting 2025) onvoldoende middelen beschikbaar zouden kunnen zijn voor de volgende ronde herinrichting speelplekken.

5. De reserve Rationeel Wegbeheer is per 31-12-2018 hoger dan strikt noodzakelijk voor uitvoering van het onderhoudsplan wegen. Daarom kan de jaarlijkse dotatie tot en met 2022 tijdelijk worden verlaagd met € 15.000 zonder dat uitvoering van het meerjarenonderhoudsplan in het geding komt.

6. Voorziening bestemmingsplannen, gezien de invoering van de omgevingswet en het daarmee verdwijnen van aparte bestemmingplannen kan de jaarlijkse dotatie aan de voorziening bestemmingsplannen komen te vervallen.

7. Omdat de Arhi procedure voor de fusie van de gemeente Wijdmeren en Hilversum is beëindigd, is het niet nodig om thans een strategisch adviseur aan te trekken. De Strategisch Adviseur was bedoeld om in te zetten op de vorming van 1 gemeente Gooi & Vecht binnen 10 jaar en de inzet blijft hier ook nog steeds op gericht, maar hieraan zal vooralsnog binnen de bestaande mogelijkheden worden gewerkt.

8. Bij het opstellen van de begroting 2020 zullen diverse budgetten binnen het sociaal domein worden afgeraamd. De gerealiseerde cijfers over 2018 zullen richtinggevend zijn bij de aframing.

Hoofdstuk 3: Beleidsvoornemens en ontwikkelingen per begrotingsprogramma

In dit hoofdstuk staan de verwachte ontwikkelingen voor 2020 en verder. De indeling is aan de hand van de programma's uit de programmabegroting. Per programma is een splitsing aangebracht tussen ontwikkelingen waarvoor in deze Kadernota géén financiële consequenties zijn meegenomen ('beleidsontwikkelingen' genoemd) en wensen waarvoor wel financiële consequenties zijn meegenomen ('beleidstoevoegingen' genoemd). Reguliere werkzaamheden per programma zijn niet opgenomen. Deze komen in de programmabegroting zelf.

Tabel Beleidstoevoegingen

bedragen x € 1.000

#	Beleidstoevoegingen		2020	2021	2022	2023
1	Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)	verplicht	60	60	60	60
2	Inburgering (Werk en inkomen)	verplicht	50	100	100	100
3	Kwaliteitscontrole jeugd		45	45	45	45
4	Ondersteuning applicatiebeheer Squit		26	26	26	26
5	Dorpenbeleid		120	120	120	120
6	Uitvoering duurzaamheidsprogramma		40	40	40	40
7	Bijdrage regionale aanpak duurzaamheid			50		
8	Meerjaren onderhoudsplan gebouwen (MOP)		52	128	188	172
9	Leren en ontwikkelen		50	50	50	50
	Totaal beleidstoevoegingen		443	619	629	613

#	Beleidstoevoegingen met alternatieve dekking		2020	2021	2022	2023
10	Bijdrage regionale aanpak duurzaamheid (reserve Duurzaamheid)		60			
11	Communicatie- en participatietraining medewerkers (omgevingswet)		10			
12	Innovatie huisvesting: inzet wooncoach (Reserve Algemeen Open bejaardenwerk)		15			
13	Innovatie huisvesting: pilot premie voor verhuiskosten (Res. Volkshuisvesting)		15			
14	Innovatie huisvesting: pilot compensatie (woon)lasten voor Mantelzorger (Reserve Volkshuisvesting)		15			
	Totaal beleidstoevoegingen met alternatieve dekking		115	0	0	0

Op basis van de uitkomst van themasessies met de raad zijn drie experimenten opgenomen in de Kadernota 2020 om invloed uit te oefenen op de woningmarkt en het omgaan met de toenemende vergrijzing. Het betreft de beleidstoevoegingen 12, 13 en 14. Deze worden inhoudelijk verder toegelicht in programma Sociaal Domein. In programma Ruimtelijke ontwikkeling wordt in de beleidsontwikkelingen, onder het kopje 'Woningbouwontwikkeling' ingegaan op de woningvoorraad. In de groene blokjes met witte letters in de programma's Sociaal Domein en Ruimtelijke ontwikkeling staan de belangrijke uitkomsten uit het burgerpanel.

3.1 Programma 1: Bestuur en burger

Bestuurlijke ontwikkelingen

Het proces van organisatieversterking en versterking van bestuurskracht is met het stopzetten van de herindelingsprocedure door de provincie zo mogelijk nog urgenter geworden. Het college blijft hier dan ook onverminderd op inzetten.

Het college is met de uitkomsten van het rapport van Rijnconsult en het beschikbaar stellen van middelen in 2017 voortvarend aan de slag gegaan. De structuur van de organisatie is aangepast, de strategie is herijkt en er wordt geïnvesteerd in hoe er gewerkt wordt (houding en gedrag). Daarnaast heeft het college structureel middelen in de begroting opgenomen om gesignaleerde knelpunten op te lossen. Tegelijkertijd wordt er gekeken welke bedrijfsvoeringstaken samen met andere gemeenten uitgevoerd kunnen worden om kwetsbaarheden te ondervangen. Het betreft de taken salarisadministratie, financiële administratie, belastingen en de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) en de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT). Er lopen tevens gesprekken om met de gemeenten Gooise Meren en Hilversum samen op te trekken in automatisering en beheer van ICT. Daar waar mogelijk haakt Wijdemeren in de regio aan, zowel in het sociaal domein als in het fysiek domein.

De volgende stap van het college is investeren in de kwaliteit van beleid. Investeren in kwaliteit van beleid is nodig als gevolg van:

- aantrekkende economie (planontwikkelingen);
- interbestuurlijk programma (energietransitie, klimaatakkoord);
- veranderende wet- en regelgeving (Omgevingswet, Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren, AVG, ontwikkelingen in horizontaal toezicht); en
- bestuurlijke ambities (dorpenbeleid, ondernemersloket, integraal kindcentrum, duurzaamheid, gebiedsakkoord, woningbouwopgave).

Regionale samenwerkingsagenda (RSA)

De opgaven in de regio Gooi en Vechtstreek vragen steeds meer om gezamenlijk keuzes te maken en richting te geven. Sinds 2016 hebben de gemeenten gezamenlijk een instrument om de regionale samenwerking vorm te geven en aan te sturen: de regionale samenwerkingsagenda. Tevens wordt er nagedacht over het versterken van de regionale slagkracht en de regionale bestuurskracht. Het Ministerie van Binnenlandse zaken heeft aangegeven graag een bijdrage te leveren aan deze regionale bestuurskrachtontwikkeling.

Beleidsontwikkelingen

Ontwikkelingen ICT

In aansluiting op de gastheerschappen voor de financiële administratie, belastingen, BAG en BGT zijn er gesprekken gestart met Gooise Meren en Hilversum om verdergaand te gaan samenwerken op het gebied van ICT. In dat kader zullen de betrokken drie colleges in 2019 een haalbaarheidsonderzoek laten uitvoeren. Op basis van de uitkomst van het onderzoek wordt vervolgens door de drie colleges besloten om tot verdere ICT-samenwerking over te gaan.

Ontwikkelingen Dienstverlening

Naast het feit dat de ontwikkeling van de dienstverlening zich vooral ook richt op de verdergaande digitalisering, is er aandacht voor een aantal speerpunten, waaronder adresfraude en identiteitsfraude.

Het organisatie-onderdeel burgerzaken zal ook een kanteling doormaken, waarbij de frontoffice (balie-)contacten zullen afnemen (mede door de langere geldigheidsduur van reisdocumenten) en er een verzwaring van de taakaccenten in de backoffice zal plaatsvinden.

Gemeentehuis (werkplek)inrichting.

Als onderdeel van de organisatieontwikkeling is € 150.000 beschikbaar gesteld om de voornaamste knelpunten in de gemeentelijke huisvesting en inrichting op orde te brengen. In de doorontwikkeling van onze organisatie, mede nu de Arhi procedure is beëindigd, zijn aanvullende investeringen nodig om op korte termijn een modernisering in onze huisvesting en werkplekinrichting te realiseren. Hierbij wordt gedacht aan flexibel werken, waartoe de kantoorindeling en werkplekinrichting de nodige aanpassingen behoeft.

Toekomstbestendige huisvesting gemeente.

Nu de Arhi procedure is gestopt, komt ook een toekomstbestendige huisvesting voor onze gemeente voor de lange termijn in beeld. We onderzoeken welke stappen wij moeten doorlopen om een toekomstbestendige huisvesting te realiseren. Hierbij laten wij een (financiële) haalbaarheidsstudie uitvoeren, waarin nadrukkelijk een koppeling wordt gelegd met thema's als duurzaamheid, multifunctionaliteit, woningbouwontwikkeling en onze organisatieontwikkeling. Het op te leveren product is een rapportage van wat wij verstaan onder toekomstbestendige huisvesting, hoe en waar dat gerealiseerd zou kunnen worden en wat daarvan de financiële consequenties zijn in kosten en opbrengsten.

Invoering Microsoft Office365

Begin 2019 zijn nieuwe licenties afgesloten met Microsoft, de nieuwe licenties zijn voor 3 jaar afgesloten. Onderdeel van de nieuwe licenties is dat Wijdemeren kan doorgroeien naar de Office365-omgeving hetgeen betekent dat we een uitgebreide suite van softwareapplicaties kunnen gebruiken voor onder andere Word, Excel, Powerpoint, Skype, Sharepoint, Teams en nog veel meer ICT-gereedschappen. Office365 draait volledig in de cloud wat inhoudt dat in 2020 een project van start gaat om ons gebruik van Microsoft-producten richting Office365 te brengen. Opleidingen binnen ICT kunnen gevolgd gaan worden om kennis te krijgen van de gereedschappen SharePoint en Teams zodat functionaliteiten voor samenwerken voor de organisatie beschikbaar gesteld kunnen gaan worden. Ook gereedschappen als huisstijlgeneratie moeten dan gemigreerd worden. De jaarlijkse investering moet daartoe verhoogd worden, hetgeen wordt meegenomen bij het opstellen van het Investeringsprogramma 2020 bij de Programmabegroting.

ICT-samenwerking met Hilversum en Gooise Meren

De haalbaarheid van ICT-samenwerking met Hilversum en Gooise Meren wordt in 2019 onderzocht. Voor 2019 / 2020 wordt voorzien dat een speciale glasvezelverbinding met Hilversum wordt gerealiseerd die gebruikt wordt voor de realisatie van een ICT-uitwijkvoorziening in Hilversum voor het PC-netwerk van Wijdemeren. Tevens kan deze verbinding gebruikt worden om een verbeterde netwerkverbinding te realiseren voor de medewerkers die vanuit Hilversum gebruik maken van de systemen in Wijdemeren.

Voor de incidentele kosten voor de aanleg van de dataverbinding is een investeringskrediet nodig, hetgeen wordt meegenomen bij het opstellen van het Investeringsprogramma 2020 bij de Programmabegroting.

De realisatie van de uitwijkvoorziening zelf kan budgetneutraal plaatsvinden.

Ontwikkeling Dienstverlening

In 2019 zal een doorontwikkeling plaatsvinden op de dienstverlening aan inwoners, bedrijven en instellingen. Een visie daartoe zal in de 2e helft van 2019 tot stand komen. Hierin wordt extra aandacht geschonken aan participatie van gemeenteraad, inwoners en andere doelgroepen.

Die ontwikkeling zal leiden tot een verdergaande digitalisering van de dienstverlening, maar ook nadrukkelijk maatwerk voor hen die dat behoeven. Ook een verdere uitbouw van de monitoring (dashboard) om daarmee gericht te kunnen sturen op de verbetering van de dienstverlening is een aspect dat om invulling vraagt.

Werving

Onze organisatie is in de basis gericht op uitvoering. Gelet op de ontwikkelopgave op een aantal beleidsterreinen is extra capaciteit en kunde nodig in onze organisatie. We willen minder afhankelijk worden van externe deskundigheid. Door medewerkers aan te trekken met andere competenties kunnen we ons beter voorbereiden op toekomstige uitstroom van medewerkers die met pensioen gaan.

Om op de moeilijke arbeidsmarkt in het zicht te komen van de juiste doelgroepen van werkzoekenden volstaat het niet om via de gebruikelijke kanalen vacatures te plaatsten. Er moet meer tijd en specialistische aandacht zijn voor het actief en persoonlijk benaderen van potentiële kandidaten.

Communicatie- en participatietraining medewerkers

De invoering van de Omgevingswet, het gebiedsgericht werken en onze organisatieontwikkeling maken dat we als organisatie anders gaan werken en communiceren. In 2020 is het tijd om o.a. beleidsmakers en projectleiders verder te ondersteunen hun communicatiekracht te vergroten en meer omgevingsbewust te werken. De communicatiemedewerkers ondersteunen en adviseren hierbij. De kosten voor implementatie worden geraamd op € 10.000. Dit bedrag zullen wij dekken uit de middelen ten behoeve van de invoering van de Omgevingswet.

Beleids toevoegingen

Leren en ontwikkelen

Onze organisatie beschikt al jaren over een opleidingsbudget in de orde van grootte van 1% van de loonsom. In het afgelopen jaar is in het kader van 'basis op orde' en medewerkerontwikkeling tijdelijk extra budget beschikbaar gesteld. Het aantal ontwikkelingen dat op onze organisatie afkomt blijft aanzienlijk. Structureel is 1 % onvoldoende. De meeste organisaties binnen de overheid hanteren een percentage van 2%. Dat is wat wij voor de gemeente Wijdemeren nodig hebben.

We kunnen dan het in 2019 gestarte programma structureel maken en uitbreiden. In 2019 zijn we gestart met het aanbieden van een basis programma met e-learning. Hierdoor hebben alle medewerkers toegang tot opleidingen die zij in de basis nodig hebben voor hun werk. Ook nieuwe medewerkers krijgen de mogelijkheid via de e-learning breed kennis te maken met het werken binnen een gemeente. De opleidingen zijn speciaal ontwikkeld voor- en door gemeenten. Daarnaast hebben medewerkers en teams ook ruimte nodig voor het ontwikkelen van gezamenlijke kennis en vaardigheden en willen we ook individuele medewerkers meer in de gelegenheid stellen individueel opleidingen te volgen in het kader van hun loopbaan.

Hiervoor is structureel € 1% (€ 100.000) extra nodig. Vanwege beperkte ruimte voor beleids toevoegingen wordt voorgesteld om het opleidingsbudget met € 50.000 structureel te verhogen in plaats van met € 100.000. Het opleidingsbudget komt daarmee op 1,5 % van de loonsom.

3.2 Programma 2: Veiligheid

Beleidsontwikkelingen

Nederland wordt steeds veiliger. Althans, dat lijkt tenminste een voor de hand liggende conclusie op basis van de al jaren afnemende criminaliteitscijfers in Nederland. Het is echter belangrijk om toch met enige voorzichtigheid naar deze cijfers te kijken, aangezien deze mogelijk een vertekend beeld geven. Het blijkt dat er lang niet altijd aangifte wordt gedaan. Daarnaast lijken de minder traditionele vormen van criminaliteit te groeien. Het gaat hier om criminaliteit waar burgers ogenschijnlijk geen last van hebben. Toch blijft er een onveiligheidsgevoel waarneembaar bij burgers. Denk hierbij aan toename digitale dreiging, toename incidenten met kwetsbare personen en groei ondermijnende criminaliteit. De zorg voor veiligheid, leefbaarheid en orde vraagt om goede afstemming en samenhang binnen de beleidsterreinen waarop wij regie voeren.

Meerjaren Veiligheidsplan 2019 – 2022

In december 2018 is het Meerjaren Veiligheidsplan 2019-2022 van de gemeente Wijdemeren vastgesteld door de raad. Het veiligheidsbeleid voor de aankomende vier jaar beslaat college brede thema's, waaronder verkeersveiligheid en zorg & veiligheid. De gemeente heeft immers de regierol op het gebied van openbare orde en veiligheid. In samenspraak met de bevolking, ketenpartners en op basis van de criminaliteitscijfers hebben de volgende veiligheidsthema's prioriteit:

- **Leefbaarheid en veiligheid in de dorpen.**
In 2020 nemen we deel aan de Landelijke Veiligheidsmonitor. Op basis van signalen van de partners in de veiligheidsketen en andere professionele partners zetten we ons voor veiligheid en leefbaarheid in het dorp, waarbij de thema's van veiligheid aansluiten bij het dorpenbeleid. De gemeentelijke toezichthouder en -handhavers vormen een volwaardige partner. Dit vereist dat de operationele samenwerking en informatie-uitwisseling tussen politie en de gemeente op orde zijn. In 2020 gaan we onderzoeken welke mogelijkheden passend om te komen tot
- **Ondermijning en georganiseerde criminaliteit.**
In het district Gooi en Vechtstreek is een districtelijke aanpak waarbij buiten de lokale casuïstiek de focus ligt op de thema's vastgoed en horeca. Daarnaast ligt de lokale focus op het behoud van onze recreatieve en economische aantrekkingskracht van ons gebied. Door een stevige integrale aanpak en het delen van signalen met en door partners, herkent Wijdemeren in een vroeg stadium mogelijke ondermijnende criminaliteit, waarbij het instrumentarium uitbreiden en versterken door gebruik te maken van de wettelijke mogelijkheden tot bestuurlijke aanpak van deze vorm van criminaliteit. Tevens gaan we in 2020 aan de slag met het integraal programma Samen aan de slag tegen Mensenhandel (landelijk prioriteit in de Veiligheidsagenda 2019 – 2022), waarbij de resultaten van de Quick Scan (2019) leidend zijn.

Veiligheid op de plassen

In 2018 en 2019 is, in eerste instantie op projectmatige basis, door samenwerkende partners gedurende de zomermaanden en incidenteel op andere momenten als daarvoor aanleiding was, toezicht gehouden op de Loosdrechtse Plassen. Het betreft toezicht op snelvaren, overlast in het algemeen, en voorlichting aan de jeugd over veiligheid op het water. Betrokken hierbij zijn de politie, de brandweer, Recreatie Midden Nederland en Jeugdpoint. Vanaf 2020 wordt dat toezicht structureel in het reguliere uitvoeringsprogramma opgenomen en wordt samen met Natuurmonumenten gedacht aan uitbreiding richting De Wijde Blik.

Uitbreiding Wet Bibob

Er is een wijziging van de Wet Bibob in voorbereiding. Met deze wijziging zouden gemeenten voortaan integriteitsonderzoeken moeten kunnen uitvoeren bij alle overheidsopdrachten. Op dit moment mag een integriteitsonderzoek alleen worden uitgevoerd bij het verstrekken van overheidsopdrachten in de bouw, het milieu en in de ICT. Maar ook in andere sectoren bestaat het risico dat er mogelijk criminelen actief zijn.

Met de uitbreiding van de reikwijdte van het Bibob-onderzoek kunnen bijvoorbeeld ook overheidsopdrachten in de zorg onderwerp van een integriteitsonderzoek kunnen zijn. Ook mogen gemeenten na de wetswijziging een Bibob-onderzoek laten uitvoeren bij de overdracht van erfpacht. Op basis van dit wetsvoorstel wordt in de 2020 het Bibobbeleid aangepast.

Evenementenbeleid 2019 - 2022

De gemeente kent een diversiteit aan evenementen en festiviteiten, die een bijdrage leveren aan de recreatieve beleving van de gemeente. Het evenementenbeleid 2019-2022 wordt naar verwachting in het najaar van 2019 vastgesteld door de raad. Het is de verwachting dat dit beleid een kwaliteitsslag gaat maken, bijvoorbeeld door gebruik te maken van de Handreiking Evenementenveiligheid 2018.

Wijdemeren zet zich de komende jaren in om evenementen te verduurzamen. Eind 2019 wordt er een checklist duurzaamheid vastgesteld. Dit is een dynamisch document waarbij er samen met organisatoren gekeken wordt welke (haalbare) maatregelen genomen kunnen worden om het evenement op een zo duurzaam mogelijke wijze te laten plaatsvinden.

Horeca (wettelijke verplichting Drank- en horecawet en APV)

Het is de verwachting dat in 2020 het wettelijke kader rondom drank en horeca (Drank- en Horecawet) zal wijzigen. Zo wordt de naam gewijzigd in Alcoholwet en vindt modernisering plaats.

De wijzigingen hebben op hoofdlijnen betrekking op:

1. *Prijsacties met meer dan 25% korting zijn niet langer toegestaan*

Het toezicht op de prijsacties met alcoholhoudende drank voor gebruik elders dan ter plaatse wordt gecentraliseerd bij de NVWA, waarbij er samenwerking is met de gemeente voor de risicobeoordeling.

2. *Regels voor verkoop van alcohol op afstand*

Met het oog op de steeds verdergaande digitalisering van de samenleving en omdat het steeds lastiger wordt voor jongeren om in de supermarkt, winkel of horeca alcoholhoudende drank te kopen, is de verwachting dat het aantal online aankoopopgingen van alcohol door jongeren komende jaren verder zal toenemen. Om deze reden worden er regels opgesteld en wordt het toezicht wordt gecentraliseerd bij de NVWA.

3. *Strafbaarstelling volwassenen die alcohol doorgeven aan minderjarigen*

Met dit wetsvoorstel wordt het ook strafbaar als een volwassene, in de publieke ruimte, alcoholhoudende drank geeft aan een minderjarige.

4. *Uitzondering strafbaarstelling 16- en 17-jarige testkopers in het kader van toezicht*

Hiermee wordt het mogelijk gemaakt dat zogenoemde 16- en 17-jarige testkopers worden ingezet om toe te zien op de naleving van het verbod om alcoholhoudende drank te verkopen aan minderjarigen.

5. *Intrekken Besluit eisen inrichtingen DHW*

In het wetsvoorstel komt slechts een algemene regel dat een slijtlokaliteit niet rechtstreeks in verbinding mag staan met een ruimte die gebruikt wordt voor andere doeleinden. Bij ministeriële regeling zullen regels worden gesteld aan de minimale ruimte die tussen een slijtlokaliteit en de andere ruimte moet zijn (basis huidig Besluit).

Omgevingswet

In 2021 treedt de Omgevingswet in werking. De komst van de Omgevingswet heeft ook impact op programma Veiligheid omdat met dit nieuwe stelsel zowel burgers als de gemeente meer vrijheden krijgen in het omgaan met de fysieke leefomgeving. In 2020 kijken we welke impact deze nieuwe wet heeft op de onder andere de Algemene Plaatselijke Verordening (APV), Kanspelverordening en de Winkeltijdenverordening en de daarbij behorend flankerend beleid. Voorbeelden hiervan zijn de gebiedsaanwijzingen samenhangende met regels over evenementen, prostitutie, vuurwerk, bruikbaarheid en aanzien weg, betreden van plantsoenen, rijden over bermen, bepalingen over dieren (deels), bescherming milieu, natuurschoon en uiterlijk aanzien, parkeren, standplaatsen ambulante handel, openbaar water, crossterreinen.

Interregionale samenwerking Veiligheidsregio's

Het betreft de realisatie van een Kenniscentrum Vakbekwaamheid Midden-Nederland, de realisatie van een Veiligheidsbureau Midden-Nederland en de harmonisatie van de werkprocessen van de veiligheidsregio's voor de meldkamer Midden-Nederland. Deze onderdelen zijn samengebracht in het programma genaamd 'Drieslag'.

3.3 Programma 3: Openbare Ruimte

Beleidsontwikkelingen

Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP)

In de huidige kaders op het vlak van verkeer en vervoer worden integraliteit, actualiteit en samenhang gemist. Visie en kennis van het verkeer in Wijdmeren ontbreken, waardoor met weinig overzicht per project tot verkeersoplossingen gekomen wordt. Beleid is nodig om bij externe ontwikkelingen (MIRT, N201, concessie OV) proactief te kunnen zijn en de afhandeling van klachten efficiënter te laten verlopen. Het is daarom wenselijk met brede participatie een visie te ontwikkelen die resulteert in een uitvoeringsplan met breed draagvlak en tot handhaafbare standaarden te komen. In het IP staan voor de komende jaren veel grote projecten gepland zodat de behoefte aan beleid actueel is.

Het opstellen van een GVVP willen we al in 2019 opstarten. De kosten hiervan zijn mede afhankelijk van hoe het plan wordt opgezet. Vooralsnog wordt uitgegaan van € 80.000 à € 100.000 incidenteel. Deze kosten brengen we ten laste van het budget Wegbeheer 2019. Voor de planvorming wordt de raad voor het zomerreces een startnotitie voorgelegd. Uit overwegingen van efficiency en integraliteit wordt samenwerking op onderdelen met Hilversum onderzocht. Het plan zal naar verwachting leiden tot extra uitvoeringsmaatregelen. Hiervoor zijn echter nog geen middelen beschikbaar. Tijdens het totstandkomingsproces zal worden gezocht naar mogelijkheden voor dekking.

Bomenbeleidsplan

De raad heeft besloten een evaluatie van het bomenbeleid reeds in 2019 uit te voeren. Een krediet van € 30.000 is beschikbaar gesteld om zo'n evaluatie uit te voeren. Op basis daarvan zal in 2020 een beleidsplan worden voorbereid.

In het budget Openbaar Groen zit nu voor boombeheer inclusief herplant € 270.000. Afhankelijk van de inhoud van het nieuw op te stellen bomenbeleid, worden de financiële consequenties daarvan opnieuw doorgerekend en afgezet tegen het huidige budget.

Opstellen beheer en onderhoudsplan bruggen

De gemeente heeft 75 bruggen in onderhoud en beheer; de totale vervangingswaarde bedraagt ca € 7.500.000. Er is in 2018 een technische inspectie gedaan en op basis daarvan in 2019 een onderhoudsopdracht verstrekt. In het verleden is veelal kleinschalig onderhoud verricht en minder vaak kapitaalintensief, zoals grootschalig onderhoud en vervanging, waarvoor in de begroting een bedrag structureel is opgenomen. Het is wenselijk dat meer planmatig wordt gekeken naar de kwaliteit en de onderhoudsnoodzaak van de bruggen. Daarbij zal de constructieve veiligheid van de bruggen beter in beeld worden gebracht. Op basis van het beheerplan zal worden beoordeeld of er toereikende middelen in het meerjarenperspectief zijn opgenomen. Het streven is om eind 2019 een beheerplan beschikbaar te hebben.

Beschoeiingen

Voor de periode van 2016 t/m 2026 is door een adviesbureau een onderhoudsplan gemaakt voor de vervanging van 6.500 m beschoeiing van de in totaal 18 km. Totale kosten over deze periode zijn toen op € 2.800.000 geraamd. In de begroting is jaarlijks 2016 t/m 2018 € 200.000 in de meerjarenbegroting gereserveerd. Daarna is in de meerjarenbegroting voorzien in een jaarlijkse investering van € 275.000. Bij de uitwerking van een van de grotere beschoeiingsprojecten lijken de kosten aanzienlijk hoger uit te komen. In 2019 wordt het onderhoudsplan beschoeiingen geactualiseerd.

Beleids toevoegingen

Dorpenbeleid

In het bestuursakkoord 2018 - 2022 is opgenomen dat de specifieke eigenheid van de afzonderlijke dorpen vraagt om nieuwe vormen en methoden, om de betrokkenheid van de inwoners bij het openbaar bestuur te stimuleren en te borgen. Het sterker maken van de kernen krijgt in deze bestuursperiode prioriteit. Het ontwikkelen van een dorpenbeleid voor Wijdmeren is daarmee een van de belangrijkste speerpunten in de huidige bestuursperiode. Wij willen hiermee twee doelen dienen. Wij willen de betrokkenheid van de inwoners stimuleren, de (sociale) leefbaarheid van onze dorpen versterken en zodoende een vitale, sterke en solidaire leefomgeving realiseren. Daarnaast willen wij in dienst staan van onze inwoners, de lijnen kort houden en een duidelijk en zichtbaar aanspreekpunt zijn voor een ieder die wil bijdragen aan deze vitale, sterke en solidaire leefomgeving. Inmiddels is een kwartiermaker aan de slag om hiertoe een beleidsnotitie en een uitvoeringsplan op te stellen. Om echt invulling te geven aan het dorpenbeleid is extra formatie nodig. Dit naast functies als "dorpencoördinatoren" is ook administratieve ondersteuning nodig.

Financiële consequentie: € 120.000 structureel

3.4 Programma 4: Economische Zaken Recreatie en Toerisme

Beleidsontwikkelingen

Werklandschappen

Binnen de gemeente bestaat verhoogde vraag naar bedrijfsruimte. Het ontbreekt echter aan voldoende passende bedrijfsruimte. Bedrijven die willen groeien of verplaatsen, geven aan mogelijk te vertrekken wegens gebrek aan bedrijfsruimte. Dit geldt zowel voor kleine creatieve bedrijvigheid/ZZP-ers als voor productie-gerelateerde bedrijvigheid. Het probleem geldt niet alleen in Wijdemeren, maar in de hele regio Gooi en Vechtstreek. Uit onderzoek blijkt dat de regio de komende 10 jaar wordt geconfronteerd met een sterke terugloop in werkgelegenheid (-25.000 arbeidsplaatsen). Ook blijkt dat er een toenemende behoefte is aan, flexibel of vast, werken op informele locaties.

Om de terugloop in werkgelegenheid tegen te gaan, is het noodzakelijk te werken aan versterking van het economisch (vestigings)klimaat en aan het behoud en, waar mogelijk, uitbreiden van ruimte voor werk.

Dit kan lokaal onder meer aan de hand van een toekomstbeeld voor bedrijventerreinen en het instellen van een ondernemersloket of –adviseur. Het is echter ook van belang hierbij samen te werken met gemeenten in de regio. Het economisch klimaat in de gemeente wordt immers ook bepaald door factoren die buiten de gemeente zelf liggen; denk aan beschikbaarheid van bedrijfsruimte in buurgemeenten, bereikbaarheid, beschikbaarheid van personeel, woningaanbod, wet- en regelgeving etc. Daarom wordt in regionaal verband gewerkt aan een werkplan Werklandschappen.

Dit Werkplan bevat gerichte acties die bijdragen aan versterking van het vestigingsklimaat in de regio Gooi en Vechtstreek. Het gaat daarbij onder meer om behoud en/of uitbreiding van formele en informele werklocaties. Zo worden locaties in beeld gebracht waar nog ruimte is voor bedrijvigheid, of waar bedrijvigheid geïntensiveerd kan worden. Ook wordt gekeken naar ruimtelijke regels die met name informele werklocaties ruimte kunnen geven. Verder worden mogelijkheden onderzocht om online via een regionaal Ondernemersloket informatie voor ondernemers te ontsluiten over subsidies, coaching, arbeidsmarkt en wet- en regelgeving. Een belangrijke succesfactor voor dit loket is een intensievere samenwerking tussen gemeenten in het beantwoorden van vragen van bedrijven, op het gebied van bovenstaande zaken, maar ook op het gebied van vestigingsmogelijkheden in de regio.

Bedrijventerreinen

Het college heeft in een raadsinformatiebrief van 26 maart 2019 aangegeven een Toekomstbeeld Bedrijventerreinen op te willen stellen. De behoefte hiernaar volgt uit de resultaten van een onderzoek van de Metropool Regio Amsterdam (MRA) naar de herstructureringsopgave van de bedrijventerreinen in juli 2018 en gesprekken met ondernemers in het Economisch Platform. Uit het MRA onderzoek blijkt dat alle terreinen in Wijdemeren te maken hebben met een verouderingsproblematiek. Daarnaast vragen ondernemers meer visie vanuit de gemeente over de eigen bedrijventerreinen. Het opstellen van een “Toekomstbeeld Bedrijventerreinen” kan daarom de specifieke herstructureringsopgave voor de Wijdemeerse terreinen inzichtelijk maken. Daartoe zal een beroep worden gedaan op de provinciale subsidie Ontwikkeling Toekomstbestendige Werklocaties. Voor de overige kosten wordt een beroep gedaan op bestaande budgetten binnen planvorming.

Recreatie en Toerisme

Binnen Wijdemeren is recreatie en toerisme al decennia van grote betekenis. Niet alleen levert recreatie en toerisme de nodige werkgelegenheid, ook bevorderen recreatieve faciliteiten de leefbaarheid en de aantrekkelijkheid van de gemeente. De laatste jaren heeft de sector het moeilijk gehad. Het recreatieve (vaar)seizoen is beperkt en daarnaast begrenst de natuurregelgeving de mogelijkheden van recreatie. Daarnaast sluit het aanbod minder goed aan bij de huidige vraag van de recreant.

Voor toekomstbestendigheid probeert de branche een transformatie in gang te zetten waarbij het recreatieseizoen verlengd wordt, het aanbod wordt verbreed en natuur inclusief ondernemen een plaats krijgt. Via het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen wordt deze transformatie ondersteund, onder andere door de inzet van een gebiedsloots, realisatie van wandel- en fietspaden en kano- en vaarroutes. Om recreanten te trekken is het daarnaast van belang dat aantrekkelijke en publiektrekkende evenementen door de gemeente, duurzaam en bij de opstart, kunnen worden ondersteund. Gelijktijdig ondersteunt de gemeente daarmee dat recreatieve en culturele waarden bereikbaar worden voor een breder publiek. Publiek dat daarbij ook gebruik zal maken van andere faciliteiten in de gemeente. Voor het stimuleren van nieuwe projecten en evenementen bestaat de Reserve Recreatie en Toerisme, die gevuld wordt via opbrengsten van de toeristenbelasting. Via deze reserve kunnen echter geen bestaande evenementen of projecten worden ondersteund. Daarnaast is in het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen vastgelegd dat mogelijkheden worden onderzocht voor een BIZ (Bedrijven Investerings Zone) danwel investeringsfonds voor recreatieve en toeristische projecten en ontwikkelingen. Bij een dergelijk fonds of BIZ zou ook input vanuit de toeristenbelasting een optie kunnen zijn. Wat dat betekent voor de Reserve Recreatie en Toerisme, moet daarbij nader in beeld worden gebracht. Ander aspect dat het van belang maakt om juist nu in te zetten op recreatie en toerisme en passende recreatieve en toeristische voorzieningen, is dat vanuit het Amsterdamse wordt getracht toeristen te spreiden over de bredere metropoolregio. De vraag naar voorzieningen is er. Voorzieningen, die bij deze vraag aansluiten, kunnen de recreatie en toerisme in Wijdemeren een goede impuls geven.

3.5 Programma 5: Sociaal Domein

Beleidsontwikkelingen

Begeleiding of beschermd wonen via de Wet maatschappelijke ondersteuning en de Wet Langdurige Zorg

In 2020 begint de voorbereiding op de verandering van de wet langdurige zorg. Dit maakt het mogelijk dat ook langdurig psychiatrisch patiënten onder de Wet Langdurige Zorg (Wlz) vallen. Kortom; de gemeente betaalt dan niet de begeleiding of beschermd wonen, maar het Rijk. Andersom zal een groep patiënten (de lichtste onder een zware belaste groep) juist naar de Wmo komen.

De verandering gaat gepaard met een uitname uit het gemeentefonds voor cliënten die voortaan onder de Wlz vallen, maar ook een toevoeging voor de groep die juist 'naar de Wmo komen'. In 2020 begint het CIZ echter al met indiceren. Daarom is het van belang dat de Wmo consulenten de nieuwe wet kennen, net als het nieuwe kader voor indicatiestelling door het CIZ.

Wet verplichte ggz

Op 1 januari 2020 gaat de Wet verplichte ggz (Wvvggz) in. De Wvvggz vervangt vanaf die datum de Wet Bopz (Wet Bijzondere Opnemingen Psychiatrisch Ziekenhuizen). De Wvvggz is breder dan de Bopz omdat het niet alleen verplichte opnamen regelt, maar alle vormen van verplichte hulp, ook thuis. De wijzigingen van de Wvvggz ten opzichte van de Wet Bopz hebben voor gemeenten op een paar vlakken gevolgen: iedereen krijgt de mogelijkheid om bij de gemeente een melding te doen als hij van mening is dat iemand (verplichte) psychische zorg nodig heeft. De gemeente moet die melding onderzoeken (verkenkend onderzoek) en zo nodig het traject naar een 'zorgmachtiging' (de huidige Rechterlijke Machtiging) bij het OM in gang zetten. Ook moet de zorgverlener bij ontslag van een inwoner uit een gedwongen opname zorg dragen voor een warme overdracht aan de gemeente.

Beheer Culturele Centra (risico)

In het cultureel centrum De Blinker te Kortenhoef is het beheer uitbesteed aan een vereniging en wordt gewerkt aan het oprichten van een beheerstichting. Maar mogelijk is alsnog een alternatieve beheersvorm nodig. Om deze reden zal de gemeente de mogelijkheden van privatiseren van het beheer en de exploitatie van De Blinker laten onderzoeken.

In aanvulling hierop willen we gemeentebreed de mogelijkheden en consequenties onderzoeken van een vorm van beheer dat kan gelden voor alle accommodaties. In de op te stellen toekomstvisie Maatschappelijk Vastgoed zal een voorstel voor beleid op dit vlak worden meegenomen.

Privatisering sporthallen

De gemeente Wijdemeren heeft drie binnensportaccommodaties in haar bezit. We willen onderzoeken of (verdere) privatisering van het beheer en de exploitatie haalbaar is. Vanzelfsprekend rekening houdend met bestaande situaties. In het tweede kwartaal van 2019 wordt hiertoe een haalbaarheidsstudie uitgevoerd.

Beleidstoevoegingen

Werk en Inkomen:

Met ingang van 2021 krijgt de gemeente veel meer taken voor inburgering. Zo wordt de gemeente verantwoordelijk voor de inkoop van de inburgering, het voeren van regie op het Persoonlijke Plan Inburgering en Participatie en moet de gemeente in de eerste periode voor statushouders zaken als huur en kosten voor verzekeringen vanuit de bijstand gaan betalen. Zoals het er nu naar uitziet is de bijdrage van het Rijk ter voorbereiding op deze taken zeer beperkt. Daarnaast is het van belang dat vroegtijdig wordt ingezet op het begeleiden naar werk van statushouders.

Zij vormen op dit moment ongeveer de helft van het aantal inwoners in de bijstand. Om te zorgen dat wij zijn voorbereid op de wetwijziging met ingang van januari 2021 en op dat moment ook zoveel mogelijk statushouders zijn begeleid naar werk, is het van belang dat we investeren in re-integratie. Deze investering betaalt zich op latere termijn uit door een afname in het aantal bijstandsuitkeringen.

Financiële consequentie: In 2020 € 50.000, vervolgens € 100.000 structureel.

Voor- en vroegschoolse educatie

De wet voor- en vroegschoolse educatie (VVE) verandert met ingang van januari 2020. We zijn dan als gemeente verplicht voor de kinderen in de doelgroep in plaats van 10 uur per kind per week, 16 uur te vergoeden. Ook de kosten voor scholing van pedagogisch medewerkers zijn voor de gemeente. Hiervoor krijgen we middelen van het Rijk, echter ongeveer de helft van de daadwerkelijke kosten.

Financiële consequentie € 60.000 extra structureel.

Kwaliteitscontrole jeugd

Ten behoeve van de borging van doelmatigheid in proces van beschikkingen jeugd en rechtmatigheid van betalingen, is gebleken dat een kwaliteitsmedewerker Jeugd nodig is. De inschatting is dat deze voor een 0,5 fte moet worden ingezet.

Financiële consequentie € 45.000 structureel.

Omgaan met de gevolgen van de toenemende vergrijzing

Wijdemeren vergrijsst in sterkere mate dan de rest van Nederland en zelfs sterker dan de Regio Gooi en Vechtstreek. We zien in Wijdemeren dat de verhouding tussen 65-plussers en de leeftijdsgroep 20 tot 65 jaar 44% versus 31% in Nederland (bron: Waar staat je gemeente, peildatum 25-4-2018). Tegelijkertijd zien we een afname in de leerlingaantallen. Deze demografie is van invloed op het zorggebruik in de gemeente, maar ook op de vraag naar type voorzieningen en de woningmarkt. Hoe zorgen we dat Wijdemeren aantrekkelijk blijft voor (jonge) gezinnen en dat ook de oudere inwoners prettig kunnen blijven wonen? Om hierop invloed uit te oefenen is het belangrijk te zoeken naar innovatieve oplossingen. Op basis van de raadsessie wordt voorgesteld voor drie experimenten ruimte op te nemen in de kadernota.

- Een wooncoach inzetten voor inwoners met een eigen woning of een particuliere huurwoning. Op dit moment is de wooncoach alleen voor de sociale huur;
Bij overname door raad kadernota € 15.000 voor inzet wooncoach.
- Een premie (of bijdrage verhuiskosten o.i.d.) voor ouderen die een woning achterlaten die geschikt is voor jonge gezinnen;
Bij overname door raad kadernota € 15.000 voor pilot.
- Start een pilot waarmee iemand gecompenseerd wordt in (woon)lasten, als ze aan mantelzorg doen, zodat beroep op WMO voorziening vermindert / uitblijft;
Bij overname door raad kadernota € 15.000 voor pilot.

Vier op de tien respondenten (39%) is van mening dat voorzieningen voor ouderen betaalbaar blijven als zij ook bewegingsadvies en gerichte training krijgen zodat ze langer bepaalde handelingen zelf kunnen uitvoeren

25% vindt het bouwen van seniorenflats het belangrijkste initiatief voor ouderen

Innovatie huisvesting: totaalbedrag (bij doorvoeren alle voorstellen) € 45.000. Voorgesteld wordt om de pilot(s) te bekostigen uit de Reserve Algemeen Open bejaardenwerk (€ 15.000) en voor het overige uit de Reserve Volkshuisvesting.

3.6 Programma 6: Natuur en Milieu

Beleidsontwikkelingen

Overdracht provinciale bodemtaken

Het Rijk, het IPO en de VNG hebben afspraken gemaakt over het traject waarbij de bodemtaken die thans bij de provincies berusten, grotendeels worden overgedragen aan de gemeenten. Onder de bevoegdheid van de provincies zijn voor de gemeente Wijdemeren, voor zover bekend, alle ernstige en urgente situaties beschikt. Gedurende een tweejarig proces, dat reeds gestart is in 2018, zal sprake zijn van een 'warme overdracht', opdat de gemeenten de gelegenheid hebben om de nieuwe taken goed kunnen inbedden in hun organisaties. In beginsel gaan alle bevoegdheden en verantwoordelijkheden over. De provincies blijven bevoegd inzake de ernstige, urgente gevallen en het grondwater. Het voordeel is dat de gemeenten als bevoegd gezag kunnen sturen op het grondgebruik en dit in hun Omgevingsvisies dit kunnen verankeren. Ingevolge de afspraken met de VNG zullen de gemeenten via het Gemeentefonds worden gecompenseerd voor de kosten van deze nieuwe taken. Omdat hierover nog onvoldoende duidelijk is, bestaat toch het risico op extra kosten aan de zijde van de gemeenten.

Sanering asbestdaken

In 2018 is een wetsvoorstel aangenomen voor een verbod op asbestdaken na 2024. Dit betekent dat eigenaren van gebouwen met asbesthoudende dakbedekking deze moeten verwijderen. Voor het grootste deel hebben gemeenten bevoegd gezag voor het handhaven van dit verbod. Om handhavingszaken te voorkomen wordt bekeken hoe in de periode tot 2025 dakeigenaren kunnen worden ondersteund bij het verwijderen van asbestdaken. In provinciaal verband wordt in 2019 onderzocht of hiervoor een (revolverend) fonds kan worden opgericht, met bijdragen van banken, het Rijk, provincies en gemeenten. Omdat één en ander nog in fase van onderzoek is, is momenteel nog niet aan te geven of, en hoeveel, Wijdemeren aan dit fonds zal bedragen.

Circulair inkopen

Een product of dienst is circulair, als het leidt tot een minimale toepassing van nieuwe fossiele materialen of brandstoffen, zowel in het productieproces als bij het gebruik van de producten en diensten, en tevens inzet op lange levensduur en daarna hoogwaardige herbruikbaarheid van het product of de materialen daarin.

Binnen de MRA hebben in juni 2018 32 gemeenten en 2 provincies de intentieverklaring Circulair Inkopen en Opdrachtgeverschap ondertekend.

Daarmee is afgesproken om in 2022 minimaal 10% circulair in te kopen en in 2025 al 50% circulair in te kopen. Daarna zal zo snel mogelijk doorgroeid worden naar 100% circulair inkopen en opdrachtgeverschap, bij voorkeur, in 2030. Binnen de MRA is de intentieverklaring inmiddels uitgewerkt tot een praktische handreiking. Wijdemeren heeft de intentieverklaring ook getekend en wil de intentie nu nadrukkelijk in daden omzetten. Het gaat dan niet alleen om aanbestedingen maar ook om (kleinere) inkopen in de exploitatiesfeer.

Daarbij zijn twee elementen van belang:

- Doen; wanneer is iets circulair
- Meten, verantwoorden

Wat vinden we circulair, wat mag dat kosten en hoever gaan we daarin. Daar moeten we afspraken over maken (b.v. de koffiebekers zijn circulair omdat ze hergebruikt worden tot toilet papier). Dat moet de leverancier dan garanderen.

Niet op alle onderwerpen zal het eenvoudig zijn om het begrip circulair te bepalen net als het aandeel dat als circulair gekenschetst kan worden. Daarom willen we hier een aantal richtlijnen voor ontwikkelen die dan weer vertaald kunnen worden naar randvoorwaarden bij inkooptrajecten.

Onderzocht wordt:

- Welk aandeel van een dienst, levering of werk kan als circulair worden aangemerkt. Dat wordt vooraf bepaald; als een eis, en achteraf gecontroleerd. Sommige activiteiten zijn exploitatie uitgaven; alle kosten en duurzaamheid in een jaar, en investeringsuitgaven.
- Hoe verantwoord je de circulariteit? B.v. de totale uitgaven van de gemeente te nemen, daar lonen en salarissen van af te trekken, de inhuur er af te halen. Het restant is dan het deel waarop Circulair inkopen en opdrachtgever wordt bepaald aan de hand van een aantal concrete activiteiten. Het circulaire inkopen wat als investering geldt wordt apart genoemd.

De conclusies van dit traject vormen het begin van een opvolgend implementatietraject. Hoe dit er uitziet is een belangrijk onderdeel van het 'hoe verder'.

Beleids toevoegingen

Duurzaamheid

In het bestuursakkoord 2018 - 2021 is de ambitie uitgesproken om tot een duurzaamheids-agenda te komen. In december 2018 heeft de raad een duurzaamheidsagenda 2018-2021 vastgesteld. Het huidige jaarbudget bedraagt € 90.000, waarvan al € 40.000 belegd is voor vaste bijdragen aan de energiecoöperatie en het Duurzaam Bouwloket. Uit het resterende bedrag (€ 50.000) financieren we momenteel bestaande lokale initiatieven voor bijvoorbeeld Steenbreek-acties, de regentonnenactie en de Duurzame week. Daarvoor zal ten minste € 30.000 extra benodigd zijn. Resteert nog slechts € 20.000, welke nodig is voor personele inzet op het thema duurzaamheid. Hierdoor resteert voor daadwerkelijk uitvoering en aanvullende acties van het ambitieuze duurzaamheidsprogramma géén budget en zijn aanvullende middelen nodig. Bijvoorbeeld voor (de gevolgen van) het uitvoeren van de motie 'Groene leges'.

Financiële consequentie: € 40.000 structureel voor uitvoering duurzaamheidsprogramma.

Nieuw is de regionale aanpak Energiebesparing / Verduurzaming en Hernieuwbare energie. Dit zijn speerpunten uit de Regionale Energiestrategie (RES) die de regio's op grond van de landelijke Klimaatafspraken moeten opstellen. Deze sluiten aan op de duurzaamheidsagenda van Wijdemeren. Recent is voor de jaren 2020 en 2021 een extra bijdrage van Wijdemeren berekend van € 60.000 respectievelijk € 50.000. Hiervoor is nog geen reservering in onze begroting opgenomen.

Financiële consequentie: t.b.v. RES € 60.000 incidenteel 2020 en € 50.000 incidenteel 2021. Voorgesteld wordt om het incidentele bedrag in 2020 te dekken uit de Reserve Duurzaamheid.

3.7 Programma 7: Ruimtelijke Ontwikkeling

Beleidsontwikkelingen

Woningbouwontwikkeling

48% vindt dat de gemeente meer moet doen om woningbouw te stimuleren

Jaarlijks groeit de gemeente Wijdmeren met ca 100 tot 200 woningen. Uit de provinciale plancapaciteitenlijst die door alle gemeenten wordt gevoed blijkt dat de harde plancapaciteit voor de gemeente Wijdmeren binnen enkele jaren, bij ongewijzigd beleid, opdroogt. Harde plancapaciteit zijn bouwlocaties waarvoor het bestemmingsplan voorziet in de bouwontwikkeling. Wijdmeren heeft momenteel ongeveer harde plancapaciteit voor ca 500 woningen. Daarnaast voor ongeveer 900 woningen zachte plancapaciteit tot 2025; dat is inclusief 600 woningen in fase 2 Ter Sype.

Zachte plancapaciteit zijn plannen die nog niet onherroepelijk zijn. Onduidelijk is nog welke plannen kansrijk zijn en welke minder. Onder de zachte plancapaciteit vallen onder meer Terrein Lindeschool Nieuw-Loodrecht en terrein Terpstraschool Nieuw-Loosdrecht, maar ook Nederhorst Noord en Ter Sype fase 2.

Het is van belang om in te zetten op de kansrijke projecten vanuit de zachte capaciteit en daarnaast de inventarisatie voor nieuwe locaties te starten na die na 2025 daadwerkelijk kunnen worden opgepakt.

Hoe zorgen we voor voldoende woningen voor jongeren en jonge gezinnen?

- Bouwen seniorenflats (27%)
- Realiseren betaalbare koopwoningen (24%)
- Realiseren sociale huurwoningen (14%)

Aantal	Totaal	Ontwikkeling
1-1-2015	11.035	?
1-1-2016	11.166	133
1-1-2017	11.228	62
1-1-2018	11.441	213
1-1-2019	11.613	172*

(Woningbouwontwikkeling in Wijdmeren 2015 – 2018)

Harde plancapaciteit 2018 / 2019	
Knorr Unilever	93
Godelindehof	40
Orangerie	35
Nedervecht	137
Voorstraat	16
Porseleinhaven	39
(De Beukenhof)	135
Kleine Ontwikkelingen	Pm
Totaal	Ca. 500

(harde plancapaciteit Wijdmeren, mede gebaseerd op de gegevens van de MRA www.plancapaciteit.nl)

Mede aan de hand van de uitkomsten van de met raad gehouden thema-avond woningbouw in maart 2019, zal een verkenning van

48% vindt dat nieuwbouw moet plaatsvinden binnen de bebouwde kom.

45% vindt dat dat juist aan de rand van de bebouwde kom moet gebeuren.

potentiele nieuwe bouwlocaties plaats moeten vinden. Wij hebben het voornemen een kanskaart op te stellen voor de korte, middellange en lange termijn. De bestuurlijke wens is om voor de komende 10 jaar voldoende harde plancapaciteit te hebben zodat ten minste het huidige bouwtempo kan worden volgehouden.

Zo mogelijk zou dit, om aan de huidige en toekomstige lokale en regionale woningbehoefte te kunnen voldoen, moeten worden opgevoerd. Daarbij wil de gemeente een katalyserende en stimulerende rol vervullen richting eigenaren en ontwikkelaars. De gedachte is dat deze kansenkaart in de tweede helft 2019 wordt gemaakt. Vooralsnog wordt er van uitgegaan dat de kansenkaart met interne capaciteit en zonder meerkosten kan worden opgepakt. Vervolgens kan vanaf 2020 verdere uitwerking per project plaatsvinden. Of een vervolg tot financiële consequenties leidt, kan in dit stadium nog niet worden aangegeven.

Omgevingswet

De Omgevingswet is de grootste wettelijke herzieningsoperatie van de laatste decennia. Dit betekent dat de huidige regels op onder andere het gebied van ruimtelijke ordening, water, milieu, lucht, geluid, natuur, infrastructuur, verkeer, gebouwen en erfgoed opgaan in de Omgevingswet. De stelselherziening heeft een minstens zo grote impact op de gemeentelijke organisatie als de decentralisatie in het sociaal domein. Met het nieuwe stelsel krijgen zowel burgers als de gemeente meer vrijheden in het omgaan met de fysieke leefomgeving. Er is een uitvoeringsplan opgesteld voor de implementatie.

Het uitvoeringsplan gaat uit van uitgaven van € 694.750. Het dekkingsmiddel is de beschikbare bestemmingsreserve Omgevingswet van € 500.000 (raadsbesluit 4 april 2019). Voor een bedrag van € 194.750 is nog geen dekking beschikbaar.

Het uitvoeringsplan is nog niet "af" omdat nog niet alles duidelijk is. Dat maakt ook dat in het uitvoeringsplan nog niet uitputtend is weergegeven hoeveel budget nodig is. Wel kan een aanvang worden gemaakt met de activiteiten die voor 2019 en de eerste helft 2020 gepland staan. Het benodigd budget voor de programma's (spoor 1), de aanschaf van het DSO (spoor 2) en de leerprogramma's en de training digitale vaardigheden (spoor 3) ontbreken nog in deze berekening. Dat betekent dat er (naast de € 694.750) in de periode 2020 – 2021 aanvullend budget nodig is.

De VNG heeft samen met Deloitte een handreiking ontwikkeld in de vorm van een financieel model. Met het financieel model wordt overzicht verkregen over de kosten gemoeid met onder andere de ontwikkeling van instrumenten en regelbeheer, de aanpassing van dienstverlening, informatiearchitectuur, processen en de gevolgen voor informatiebeveiliging en privacy. Hiemstra & De Vries adviseert ons om er voor te kiezen om het rekenmodel van de VNG te gebruiken voor de berekening van de totale invoeringskosten. Het geeft een totaalbeeld. De kosten voor de uitvoering van het plan zijn momenteel geraamd volgens het financieel dialoogmodel Omgevingswet van de VNG op € 2.419.000 voor de periode 2019 – 2021.

Er is momenteel geen rijksbijdrage voor de invoering en het is evenmin duidelijk of er een rijksbijdrage komt. De VNG heeft gemeenten opgeroepen om de VNG-tool te gebruiken / in te vullen om zodoende het gesprek aan te kunnen gaan met het rijk over een eventuele vergoeding (storting in het gemeentefonds).

Door de gemeenteraad is in april 2019 een projectkrediet van € 500.000 beschikbaar gesteld; dit bedrag wordt gedekt uit de reserve Omgevingswet. Bij de resultaatsbestemming van het rekeningresultaat 2018 zal aan de raad worden voorgesteld om € 100.000 toe te voegen aan de reserve Omgevingswet. Bij de Voorjaarsnota 2020 zal worden aangegeven in hoeverre – uitgaande van de minimaal in het uitvoeringsplan Omgevingswet aangegeven extra kosten – alsnog € 94.750 incidenteel moet worden bijgeraamd.

In de risicoparagraaf bij de Programmabegroting zullen wij een bedrag van € 250.000 vermelden, indien zich in 2020 onverwachte ontwikkelingen voordoen. Indien zich een dergelijk risico voordoet, komt dit ten laste van het weerstandsvermogen.

Hoe blijft Wijdmeren aantrekkelijk voor jongeren en jonge gezinnen?

- Groen behouden (22%)
- Voldoende recreatiemogelijkheden (20%)
- (Buiten)ruimte creëren voor ontmoeting

Vereveningsfonds / egalisereserve ruimte

In de doorlichting van de RO-processen door het bureau Metafoor is een aantal verbeterpunten aangegeven. Een belangrijk punt betreft het verhaal van gemeentelijke kosten bij de initiatiefnemer. De gemeentelijke begeleiding van particuliere initiatieven vraagt een voorinvestering van de gemeente, afhankelijk van of en in hoeverre het lukt om voor alle initiatieven tot het sluiten van een voorovereenkomst te komen. Tevens blijft het in sommige gevallen wenselijk om in het voortraject (voorafgaand aan een anterieure overeenkomst) risicodragend te opereren in projecten in verband met het maatschappelijk nut ervan of om andere redenen. Voorgesteld wordt een zogenaamd revolverend fonds op te zetten, waaruit enerzijds voor geïnvesteerd kan worden in plankosten voor dit soort initiatieven en anderzijds de met kostenverhaal ontvangen bijdragen in terecht komen. Daarmee ontstaat een vereveningsfonds voor plankosten ter dekking van structurele capaciteit om deze projecten te begeleiden. Op dit moment wordt ingeschat dat de komende 5 jaar totaal € 630.000 inkomsten mogen worden verwacht uit 11 woningbouwontwikkelingen die nu in het vizier zijn. Per jaar betekent dit gemiddeld € 126.000, waarvan € 80.000 wordt ingezet voor bovengenoemde structurele capaciteit en het resterende bedrag uit de werkelijke opbrengst wordt gestort in het vereveningsfonds om eventuele tegenvallers in de toekomst op te kunnen vangen. We werken dit verder uit in het traject van het actualiseren van de Nota grondbeleid en de begroting 2020.

Fonds bovenwijkse voorzieningen

In het rapport van Metafoor wordt geadviseerd de bovenwijkse voorzieningen te inventariseren. Per type openbare voorziening kan worden bepaald of en hoe deze kunnen worden verhaald op marktinitiatieven. Het eventueel opzetten van een Fonds bovenwijkse voorzieningen, waar grote infrastructurele investeringen, waar meerdere nieuwe bouwplannen profijt van het hebben, verdeeld kunnen worden op basis van vooraf vastgestelde verdeelsleutels heeft voordelen, maar het opzetten kost tijd en geld. Vooraf moet een inschatting worden gemaakt of die kosten opwegen tegen de verwachte baten. Op basis daarvan kan een gemotiveerde keuze gemaakt worden om een dergelijk instrument te ontwikkelen. We willen dit nader onderzoeken bij de totstandkoming van een nota Grondbeleid in de tweede helft van 2019.

Planologische leges

Eén van de conclusies van het extern advies (Metafoor) is dat het gehanteerde legesbedrag van € 3.167 in de meeste gevallen niet toereikend zal zijn om de werkelijk door de gemeente gemaakte kosten voor de begeleiding van het initiatief te dekken. Het gaat vaak om een langere looptijd en vraagt projectinhoudelijke betrokkenheid en afstemming tussen meerdere disciplines. Voorgesteld wordt daarom om beter aan te sluiten bij het landelijk gemiddelde. In het rapport van Metafoor is aangegeven dat het landelijk om een gemiddeld bedrag gaat van € 8.000 als het gaat om de bouw van / verbouwing tot één woning. Zij adviseren een getrappt stelsel waarbij voor elke bouw c.q. verbouwing van een woning een extra legesbedrag wordt opgelegd. We staan positief tegenover het principe van kostendekkende planologische leges. De exacte bedragen willen wij nog nader onderzoeken en dit najaar betrekken bij de jaarlijkse aanpassing van de legesverordening. Beoogde ingangsdatum van de verhoogde planologische leges is 1 januari 2020.

Meer-opbrengst verkoop gemeentelijke eigendommen

In meerjarenperspectief wordt in de begroting 2019 rekening gehouden met een opbrengst vanuit verkoop gemeentelijke eigendommen vanaf 2020 van structureel "slechts" € 10.000. Dit lijkt een uiterst voorzichtige raming. Momenteel wordt een inventarisatie uitgevoerd, waaruit moet blijken wat een realistischer opbrengstpotentieel is. De cijfers en onderbouwing worden afgewacht. Indien een potentiële meeropbrengst blijkt, willen we een deel van die meeropbrengst inzetten ter dekking van ambtelijke capaciteit om op dit thema actief te opereren.

Beleidstoevoeging

Meerjaren onderhoudsplan gebouwen (MOP)

Conform de verplichting vanuit de BBV, zijn we momenteel bezig met de herijking van het Meerjarenonderhoudsplan (MOP) voor het gemeentelijk vastgoed. De nieuwe (concept) getallen geven aan dat er in 2024 een tekort ontstaat bij gelijkblijvend storting. De huidige storting was niet volgens het egalisatiemodel vastgesteld d.w.z. dat in het 9e jaar de reserve uitgeput zou zijn. Daarbij is in 2018 een uitname uit deze reserve gedaan van € 400.000 voor andere doeleinden.

Belangrijk is te weten dat de totale onttrekking voor het gemeentehuis in de komende 10 jaar bijna 2 miljoen bedraagt. Financiële consequentie: Extra storting in deze reserve, oplopend van € 52.000 in 2020 tot € 172.000 in 2023.

Ondersteuning applicatiebeheer Squit

Het functionele beheer voor de applicatie voor vergunning en handhaving (Squit-XO) wordt ingehuurd bij de leverancier Roxit. Door de invoering van digitaal zaakgericht werken, ter voorbereiding op de invoering van de omgevingswet in 2021, neemt de noodzaak tot een hogere beschikbaarheid (verdubbeling) van applicatiebeheer toe. In 2018 is de verdubbeling van applicatiebeheer al ingevoerd. Het beschikbare budget voor inhuur applicatiebeheer SquitXO moet structureel met € 26.000 worden verhoogd om aan de verdubbeling invulling te kunnen blijven geven.

Hoofdstuk 4: Overige Onderwerpen

Kaderbrief financieel toezicht 2020 Provincie Noord-Holland

Op steldatum 15 april 2019 was de Kaderbrief van de provincie Noord-Holland nog niet ontvangen. Naar verwachting zal de Kaderbrief, als deze alsnog ontvangen wordt, geen aanwijzingen bevatten die tot grote afwijkingen het op het begrotingssaldo leiden.

Wel hebben wij op 27 maart 2019 een brief inzake de financiële positie 2019 ontvangen van de provincie. Daarbij vraagt de provincie aandacht voor het onderhoud kapitaalgoederen, met name voor wat betreft wegen en beschoeiingen. In 2019 stellen wij een Plan van Aanpak op over onderhoud wegen en daarbij ook met betrekking tot het achterstallig onderhoud. Mogelijke financiële gevolgen kunnen daarom nog niet worden meegenomen bij de Kadernota 2020. Voor het onderhoud van de beschoeiingen worden op basis van het Beheerplan overige waterwerken structureel middelen te beschikking gesteld (€ 200.000).

Mei/septembercirculaire

Bij het opstellen van de concept-begroting 2020-2023 is de mei/juni circulaire het uitgangspunt. Deze circulaire bevat de effecten van de uitkeringsfactoren. Dit is conform de kaderbrief.

De meicirculaire 2019 komt naar verwachting uit in de eerste week van juni. Deze kan niet worden verwerkt in de Kadernota 2019. De meicirculaire bevat naar verwachting relatief veel beleidstoevoegingen voor de komende jaren, en een positief effect op de algemene middelen is waarschijnlijk. Deze kunnen worden meegenomen in de programmabegroting 2020.

De septembercirculaire komt uit op Prinsjesdag. De programmabegroting 2020 wordt volgens de planning op 27 september naar de raad verzonden. Het is redelijkerwijs niet mogelijk effecten van de septembercirculaire nog inhoudelijk in de programmabegroting te verwerken. Aanvullend op de begrotingsstukken kan de vertaling van de septembercirculaire in de vorm van een commissiestuk worden verzonden. Als er sprake is van een tegenvaller door de septembercirculaire kan deze als begrotingswijziging bij de voorjaarsrapportage 2020 worden meegenomen.

Plassenschap Loosdrecht e.o.

Het Plassenschap heeft per brief d.d. 19 april jl. laten weten zijn ontwerp-begroting niet vóór de in de gemeenschappelijke regeling vastgelegde datum van 15 april te kunnen aanbieden. De oorzaak ligt bij Recreatie Midden Nederland (RMN), de bedrijfsvoeringsorganisatie die de werkzaamheden voor het Plassenschap verricht. Enerzijds wordt 2 maanden vertraging aangekondigd doordat de begroting nog in overeenstemming met het BBV moet worden gebracht, de begroting wordt na de DB-vergadering van juni voor zienswijzen vrijgegeven. Anderzijds ontstaan hierdoor onvoorziene kosten. Ook moeten de kosten om te voldoen aan de Archiefwet nog worden verwerkt en zijn de gevolgen van de *verbeteragenda* van RMN (extra investeringen die leiden tot extra opbrengsten) nog niet meegenomen. Nog niet bekend is om welke bedragen dit gaat. Aangezien in de gemeentelijke Kadernota bedragen moeten worden opgenomen zal voorshands worden uitgegaan van wat het Plassenschap in zijn Kadernota voor 2020 heeft opgenomen, zijnde 1,5% stijging van de deelnemersbijdragen, met een lichte ophoging, derhalve 2,5% stijging voor 2020.

Financiële beleidsvoornemens

De nota Reserves en Voorzieningen dateert uit 2017. Momenteel zijn er 20 reserves en 8 voorzieningen. Het voornemen is om te onderzoeken of bij een actualisatie van de nota tot een verdere vermindering van het aantal reserves en vereenvoudiging van de spelregels kan worden gekomen.

Ter ondersteuning van gesubsidieerde maatschappelijke organisaties in de gemeente bij investering in hun vastgoed is de zogenoemde accommodatieregeling ("1/3-regeling") in het leven geroepen. Gelet op de huidige economische ontwikkelingen, duurzaamheidontwikkelingen en rentestand, alsmede het relatief "open einde" van de regeling, is het goed om deze regeling te herijken en zo mogelijk te moderniseren.

Hoofdstuk 5: Technische kaders

Bij het samenstellen van een begroting moeten ook veranderingen in uitgaven en inkomsten waarop het gemeentebestuur geen invloed heeft, worden verwerkt. Het gaat hierbij om ontwikkelingen van prijzen, lonen en rente. Omdat er geen zekerheid vooraf is over de omvang van deze veranderingen, zijn er aannames gedaan. Deze aannames noemen we de technische kaders.

Prijzontwikkeling

Voor de ontwikkeling van de prijzen baseren we ons op de ontwikkeling van de prijzen van het Bruto Binnenlands Product (BBP) uit het Centraal Economisch Plan 2019. Dit betekent voor 2020 en de jaren daarop dat voor de materiële lasten rekening wordt gehouden met een toename van 2%.¹

Loonkosten

Vanaf 1 januari 2020 wordt het werkgeverschap van gemeenten niet meer geregeld in de Ambtenarenwet maar in de Wet op de Cao. De huidige cao loopt tot 1 januari 2019. De besprekingen voor een nieuwe cao vanaf 1 januari 2019 zijn bij het opmaken van de begroting 2020-2023 nog in volle gang. Gezien de groei van de Nederlandse economie en stijging in afgesloten cao's, is de verwachting dat de vakbonden ook voor de gemeenteambtenaren koopkrachtherstel willen realiseren. Rekening is gehouden met een stijging van het salaris op 1 april 2019 van 2,5% en in 2020 een stijging van 2% (inclusief IKB).

Lokale heffingen

Uitgangspunt van beleid is dat de lasten voor burgers en bedrijven met niet meer dan de inflatie worden verhoogd. Dit geldt voor:

- Onroerende Zaak Belasting/Roerende Zaak Belasting;
- Hondenbelasting;
- Forensenbelasting;
- Toeristenbelastingen;
- Wabo-leges activiteit 'bouwen';
- Overige leges, m.u.v. planologische leges.

Rioolrecht

De tarieven van gemeentelijke diensten dienen in beginsel volledig kostendekkend te zijn.

Afvalstoffenheffing

Op begrotingsbasis wordt bij de afvalstoffenheffing uitgegaan van 100% kostendekkendheid. Bij deze heffing worden ook de kosten van kwijtschelding in de tarieven betrokken. De eventuele terugontvangst van te veel betaalde bijdrage aan het GAD over 2018 en voorgaande jaren zal bij de tariefberekening voor 2020 worden verrekend.

Begrafenisrechten

Op begrotingsbasis wordt bij de begrafenisrechten in 2020 gestreefd naar 100% kostendekkendheid.

¹ Volgens het CEP van maart 2019 bedraagt de verwachte stijging van prijzen bruto binnenlands product 1,4%. Vanwege een getrapte berekening, waarbij ook de werkelijke prijsstijging 2018 wordt betrokken komt de inflatie in de p&c-producten van Wijdemeren op 2%.